

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats i Skellefteå kommuns grundskolor 2019

Dokumentnamn Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats i Skellefteå kommuns grundskolor	Datum 2020-02-17
Dokumentansvarig Medicinskt ledningsansvarig, Utbildning och arbetsmarknad	

Innehållsförteckning

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet	3
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet	4
Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året.....	5
Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	5
Rutiner för att identifiera risker i verksamheten.....	6
Rutiner för händelseanalyser	7
Samverkan för att förebygga vårdskador	7
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter.....	8
Sammanställning och analys	8
Samverkan med patienter och närstående.....	8
Resultat	9

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kraven på god vård i Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) upprätthålls.

Vårdgivaren ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten som ska användas systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

De övergripande målen för patientsäkerhetsarbetet inom elevhälsans medicinska insats (EMI) är:

- att ha rutiner för medicinska bedömningar och handlingar så att de utförs på ett kvalitetssäkert sätt i enlighet med lagar och föreskrifter
- att ha möjlighet att erbjuda alla elever lika rätt till EMI
- att ha rutiner och en organisation som möjliggör fullgörandet enligt Socialstyrelsens riktlinjer för EMI och skollagen.
- att ha en organisation där man tillvaratar tillbud, risker och avvikelser samt ser dem som en tillgång för utveckling av patientsäkerhetsarbetet
- att ha tydliga rutiner och en organisation där EMI kan planera, utföra och utvärdera sitt arbete löpande under läsåret

Elevhälsans medicinska insats ska främja elevens hälsa, lärande och utveckling mot skolans mål. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förbyggande.

Hälsofrämjande arbete syftar till att stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Hälsofrämjande åtgärder fokuserar på människors självskattade bedömning av fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. Elevhälsans arbete ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas hälsa och lärande.

Förebyggande arbete handlar om att minska risken för ohälsa. Målet med det förebyggande arbetet är att minska riskfaktorers inflytande över individen och samtidigt stärka skyddsfaktorerna. Planeringen av det förebyggande arbetet utgår från kunskapen om vad som orsakar ohälsa och vilka miljöfaktorer som kan leda till ohälsa eller svårigheter med att nå utbildningens mål.

Mål för elevhälsans medicinska insats är att främja elevens hälsa och utveckling genom att:

- erbjuda och genomföra hälsosamtal med elever i förskoleklass/åk 1, åk 4 och åk 7/8
- erbjuda vaccinationer enligt nationella vaccinationsprogrammet till samtliga elever i åk 2 och 8 samt till flickorna i åk 5
- delta i skolornas elevhälsoarbete där EMI har den medicinska kunskapen

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivare för den Medicinska Insatsen inom Elevhälsan för Skellefteå kommun är För- och Grundskolenämnden. Vårdgivaren ansvarar för att verksamhetschef för de medicinska insatserna i elevhälsan utses. Det innebär att det ska finnas en verksamhetschef som har det samlade ansvaret för hälso- och sjukvården inom elevhälsan. Ansvarig verksamhetschef för elevhälsans medicinska och psykologiska delar inom Skellefteå För- och grundskolenämnds verksamhetsområde har medicinsk kompetens och erfarenhet. Uppdragets omfattning är av sådan karaktär att det inte finns utrymme i befintlig tjänst, därav delegeras vissa uppgifter/ansvarsområden till medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA).

Verksamhetschefen är den person som såväl elever och vårdnadshavare som skolpersonal och tillsynsmyndigheter ska kunna vända sig till med frågor som rör elevhälsans hälso- och sjukvård. Omfattningen eller inriktningen av den verksamhet som ska ledas av en verksamhetschef bestäms inte i hälso- och sjukvårdslagen utan blir beroende av de beslut om verksamheten som vårdgivaren fattar.

Verksamhetschefen ska bland annat ansvara för den löpande verksamheten, upprätthålla och bevaka att elevhälsans hälso- och sjukvård tillgodoser en hög patientsäkerhet. Att verksamhetschefen har ett medicinskt ansvar för elevhälsan innebär inte att han eller hon ansvarar för varje enskild hälso- och sjukvårdsinsats som ges till en elev.

I samverkan med skolsköterska med medicinskt ledningsansvar (MLA), planerar, leder, kontrollerar, dokumenterar och redovisar verksamhetschefen resultatet.

I Skellefteå kommun finns 19 skolskötersketjänster, (25 anställda) antalet elever i grundskolan och grundsärskolan är cirka 8 200. Under 2019 har vi haft tillgång till skolläkare på 40 %.

I MLA-uppdraget ingår att utveckla rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet, följa utveckling och lagstiftning inom verksamhetsutveckling.

Samverka med andra verksamheter inom kommun och region.

Samordna information centralt samt föra vidare ut till verksamheten.

All hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls.

Varje medarbetare ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom Hälso- och Sjukvården och för Elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten. I ansvaret ingår att identifiera och rapportera avvikelser och risker.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

Elevhälsans medicinska insats har en verksamhetsplan som årligen revideras och utifrån den upprättas en verksamhetsberättelse där arbetet under det gångna året redovisas.

För att säkerställa genomförandet av uppdrag och samordna gemensamma insatser finns ett årshjul upprättat. Årshjulet ska säkerställa att alla elever får planerade insatser under samma tidsperiod på samtliga skolor inom kommunen.

Elevhälsans medicinska insatser och screeningar genomförs enligt kvalitetssäkrade rutiner som årligen uppdateras av MLA i samverkan med skolsköterskegruppen.

Skellefteå kommun använder sig av elevjournalssystemet PMO (Profdoc Medical Office) ett digitalt medicinskt dokumentationssystem för elevhälsan.

Systematiska loggkontroller i journalen utförs av MLA, dessa dokumenteras och bevaras i 2 år.

Genomgång av avvikelser som inkommit görs kontinuerligt under året tillsammans med verksamhetschef och berörd skolsköterska. Sammanställning kring avvikelser redovisas terminsvis till skolsköterskegruppen.

Vilka åtgärder som genomförts för ökad patient-säkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

Metodhandbok

Inför terminsstart har MLA i uppdrag att säkerställa att Metodhandboken är genomgången och uppdaterad. Nya uppdateringar sker fortlöpande under verksamhetsåret.

Vid hälsobesöket följer vi ett flödesschema i journalssystemet för att säkerställa att de hälsokontroller som erbjuds genomförs. Uppföljning av detta sker genom journalgranskning.

Vi har ett beslut att Hälsobesök ska erbjudas i förskoleklass, åk 4 och åk 7 så nu pågår arbetet för att komma till rätt årskurs. Det innebär att man arbetar med förskoleklass/åk 1 samt åk 7/8 under ett eller flera år för att komma till rätt årskurs. De flesta grundskolor har prioriterat detta arbete och genomför nu hälsosamtalen i förskoleklass, åk 4 och åk 7. Målet är under läsåret 20/21 ska samtliga grundskolor fullföljt arbetet med att flytta hälsobesöken från åk 1 till förskoleklass och från åk 8 till åk 7.

Professionsträffar

Skolsköterskorna inom Skellefteå kommun träffas 1 ggr/mån för information om nyheter kring lagstiftning och föreskrifter som rör verksamheten.

Vid dessa träffar förs samtal/diskussioner kring rutiner. Träffarna leds av MLA och dokumenteras på en digital mötesyta.

Fortbildning

Skolsköterskorna deltar regelbundet i olika utbildningar under verksamhetsåret. Vilka utbildningar som är aktuella och vilka skolsköterskor som ska delta utses utifrån behov från verksamheten och tidigare kunskap i ämnena.

- Vi har haft fortbildning om ögat och barns syn av ortoptist och optiker.
- Fortbildning av skolläkare kring barns tillväxt, sömnbehov och allergier.
- En hörselpedagog har gett oss fortbildning om hörsel/hörselhygien.
- Läkare och kurator från BUP har informerat kring könsdysfori och hur man i Västerbotten arbetar med detta.
- Röda Korset har via verksamhetsutvecklare och kurator informerat om deras verksamhet som vänder sig till flyktingar.
- Hela skolsköterskegruppen har fått fortbildning i HLR av de skolsköterskor som är HLR-instruktörer.
- Tre skolsköterskor deltog vid skolsköterskekongressen i Malmö.
- Fortlöpande utbildning i Motiverande samtal erbjuds till skolsköterskorna.
- Workshop där vi arbetade i PMO med att använda flödesschema i samband med hälsobesök.
- MLA och Verksamhetschef har deltagit i Ledningsdagarna som i år hölls i Malmö.

Utrustning

Kalibrering av medicinskteknisk utrustning sker innan läsårsstart. Genomgång och byte av gammal utrustning sker kontinuerligt. En inventering kring kommande behov av medicinskteknisk utrustning är genomförd och en investeringsplan kommer att tas fram.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Risikanalys är en viktig del av patientsäkerhetsarbetet. Skolsköterskorna bedömer fortlöpande om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

Skolsköterska ansvarar för att identifiera och rapportera till MLA vid väsentliga förändringar i verksamheten som kan innebära risk för negativa händelser eller tillbud.

MLA ansvarar för att tillsammans med berörda professioner göra en bedömning/risikanalys och informera verksamhetschef som sedan vidtar åtgärder och ansvarar för återförande till verksamheten lokalt.

Rutiner för händelseanalyser

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

Vid skolskötersketräffarna aktualisera frågan om avvikelser. Eventuella avvikelser rapporteras till MLA som analyserar och vidtar åtgärder för att förhindra ett upprepande. Efter analys och åtgärd av avvikelser sker en återrapportering till skolsköterskorna om vad avvikelsen lett fram till.

Verksamhetschef är ansvarig för att detta genomförs.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §

Elevhälsans medicinska insats samverkar med både interna och externa aktörer i olika former:

- Samarbete med elever och deras vårdnadshavare.
- Samverka med Barnhälsovården vid informationsöverföring (med vårdnadshavares medgivande) inför skolstart.
- Samverka mellan skolor vid skolbyte. Informationsöverföring (med medgivande från vårdnadshavare och/eller elev) främjar förutsättningar för ett bra mottagande för eleven på den nya skolan.
- Samarbete med skolans elevhälsoteam som består av kurator, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare samt rektor.
- Samverkan med Region Västerbotten och andra aktörer inom kommunen gällande mottagandet av nyanlända/asylsökande elever.
- Ett samarbete mellan hälsocentral, socialtjänsten och skola pågår; HLT (Hälsa Lärande Trygghet).
- Från 2018-08-27 finns en ny rutin vid neuropsykiatrisk frågeställning mellan skola och hälso- och sjukvården i Region Västerbotten.
- Samverkan med övriga MLA i länet med regelbundna träffar för att diskutera nyheter, arbetsätt, metoder och utbildningsbehov.
- Samverkan med verksamhetschefer och MLA i länet genom regelbundna träffar och planering av gemensamma utbildningar.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporterings-skyldighet/klagomål och synpunkter

SFS 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §

Skolsköterskorna skriver och skickar avvikelser till MLA som utreder, sammanställer, analyserar och återkopplar dessa enligt gängse rutiner

Under året har sex avvikelser inkommit som utretts och åtgärdats enligt gällande rutin. Ingen utredning har lett till någon Lex Maria anmälan.

Avvikelserna som gällt två remisser till annan vårdgivare, Region Västerbotten, där det dröjt med bedömning/behandling. Uppmärksammat mottagande vårdgivare om deras rutiner kring mottagande av pappersremisser som kommer via skolan.

Två utlåtanden från Nepoteket med felaktiga personnummer.

Utskrift av intyg till måltidsenheten som kommit bort i samband med utskrift på vanlig skrivare, ej Safecom, något som vi har behov av då våra utskrifter ofta innehåller sekretessbelagd-information.

Förbättra rutiner för överlämnande av sekretessbelagd information inför konsultation med psykolog.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Inkomna rapporter, klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att möjliggöra identifiering av mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Elevhälsans medicinska insats strävar kontinuerligt efter samarbete med vårdnadshavare kring elevers hälsa. Utifrån ålder och mognad involveras alltid eleven själv. Samtycke till vård, undersökning och behandling är i de flesta fall muntlig men vid t.ex. vaccination efterfrågas skriftligt medgivande. Tolk används när behov finns, antingen via telefon eller fysiskt närvarande.

Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass/åk 1, åk 4 och åk 7/8, inför detta besök informeras vårdnadshavare och ges möjlighet att delta, vårdnadshavare ombeds även fylla i en hälsodeklaration. Inför hälsobesöket fyller vårdnadshavare/eleven i en hälsoenkät som utformats i samarbete med Västerbottens läns landsting.

Skolsköterskorna deltar vid föräldramöten i de lägre åldrarna där information ges kring EMI:s verksamhet under elevens skolgång. Fortlöpande utskick och information till vårdnadshavare sker bl.a. via klassutskick och Infomentor.

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Elevhälsans medicinska insats har följt sitt årshjul och sina kvalitetssäkrade rutiner. Inkomna avvikelser är utredda. MLA har utifrån ärendets karaktär tagit stöd av andra i verksamheten för att utreda och analysera avvikelser.

Kompetensutveckling har skett enligt det individuella målkortet och förvaltningens fokusområden.

En metodbok finns som stöd i kvalitets- och ledningsarbetet, den uppdateras regelbundet av MLA tillsammans med kollega från skolsköterskegruppen.

Framtida mål för verksamheten är:

- Arbeta för att identifiera risker i verksamheten och skapa rutiner för att förebygga avvikelser.
- Skapa samsyn kring vad och vart i systemet dokumentation bör ske

.

www.skelleftea.se